

ZPRÁVODAJ

Ročník 5

obce Poděšín

č. 3/2001

NOVINKY.

UDÁLOSTI:

3.6. Mládenci uspořádali kácení máje na hřišti TJ.
23.6. Otvírání cyklotrasy č. 19 Posázaví v Nížkově.
22.7. Oslava 120 let založení SDH v Nížkově.
12.8. Slavnostní otvírání rozhledny na kopci Rosička.

13.8. Zahájena rekonstrukce silnice mezi Poděšínem a Nížkovem.
15.8. Dokončena rekonstrukce silnice mezi Poděšínem a Nížkovem.
21.8. Zahájena rekonstrukce silnice mezi Poděšínem a Sirákovem.

-zj-

POČASÍ.

Duben.

Nejvyšší ranní teplota, dne 30.4 je +11°C, nejnižší ranní teplota, dne 15.4 je -5°C, průměrná ranní teplota je +2,7°C. Nejvyšší večerní teplota, dne 29.4 je +20°C, nejnižší večerní teplota, dne 13.4 je -1°C, průměrná večerní teplota je +8,7°C. Počet slunných dní 8, počet dní kdy pršelo 10 dní, sněžilo 2 dny a 3 dny foukal vítr. Celkově studený a mokrý měsíc.

Květen.

Nejvyšší ranní teplota, dne 29.5 je +16°C, nejnižší ranní teplota, dne 13.5 je +4°C, průměrná ranní teplota je +9,3°C. Nejvyšší večerní teplota, dne 2.5 je +23°C, nejnižší večerní teplota, dne 7.5 je +8°C, průměrná večerní teplota je +16,3°C. Počet slunných dní 15, počet dní kdy pršelo 6, 2 dny foukal vítr a byly dvě bouřky. Poměrně teplý měsíc.

Červen.

Nejvyšší ranní teplota, dne 30.6 je +17°C, nejnižší ranní teplota, dne 4.6 je +7°C, průměrná ranní teplota je +11,2°C. Nejvyšší večerní teplota, dne 24 a 26.6 je +25°C, nejnižší večerní teplota, dne 4.6 je +8°C, průměrná večerní teplota je +17,0°C. Počet slunných dní 6, počet dní kdy pršelo 6, 1 den foukal vítr a byla 1 bouřka. Celý měsíc bylo proměnlivé počasí.

-zj-

SPORT.

ŽEBŘÍČEK STOLNÍHO TENISU:

Dospělí: 1. Jaroš Petr, 2. Bláha František, 3. Štikarová Jana, 4. Jaroš Radim, 5. Landová Jitka, 6. Jaroš Zdeněk, 7. Štikar Jaroslav, 8. Musil David, 9. Neubauer Aleš, 10. Šustr Radek, atd.

Mládež: 1. Jaitnerová Andrea, 2. Vejvodová Marie, 3. Jaitner Milan, 4. Palas Luboš, 5. Jaroš Martin, atd.

-zj-

NOVÍ ROZHODČÍ:

19. května si udělali zkoušky rozhodčího licence „C“ tito hráči stolního tenisu: Bláha František a Jaroš Radim. Tuto licenci v našem oddíle ještě vlastní: Jaroš Petr, Neubauer Aleš a Šustr Radek. Jaroš Zdeněk je držitelem nejvyšší České licence „A“. Dalšího úspěchu na poli organizačním dosáhla naše Tělovýchovná jednota ve čtvrtek 7.6.2001. Tento den proběhla valná hromada Okresního tělovýchovného sdružení při Českém svazu tělesné výchovy, která byla po čtyřech letech volební. Do výkonného výboru kandidoval i náš zástupce, předseda TJ Jaroš Zdeněk. Výsledky voleb dopadly nad očekávání dobře a náš kandidát byl v silné konkurenci zvolen do okresního výboru ČSTV. Ani ne za týden 12.6. se jako člen výkonného výboru zúčastnil v Jihlavském hotelu Mahler založení krajského sdružení ČSTV v Jihlavě, ve kterém jsou sdruženy okresy Havlíčkův Brod, Pelhřimov, Jihlava, Třebíč a Žďár nad Sázavou.

-zj-

Družstvo stolního tenisu Poděšín A.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA V NÍŽKOVĚ.

Absolventi 9. třídy se svými učiteli:

1. řada zleva:

Novotná Marta, Bublánová, Jágr Josef, Vystřilová, Němcová Lucie, Augustinová Marie, Zikmund Jiří, Dočekal Luděk, Králová Petra, Mokrá Anna.

2. řada zleva:

Daňková Věra, Musilová Petra, Mokřý Zdeněk, Pinkavová Lenka, Jeřábková Martina, Slámová Hana, Bártová, Novotná Kateřina, Havlena Jan, Kovářová Veronika, Pulkrábková Zdena.

3. řada zleva:

Hofmanová Iva, Dobrovolná Marie, Brabcová Blanka, Frühbauerová Lenka.

4. nahoře:

Čtvrtníček Jiří, Sládek František, Zikmund Miloš.

-md-

9. třída 2001

OBECNÍ ÚŘAD.

PRO ŘIDIČE. Od pondělí 2.července budou řidiči využívat služeb nově opravené budovy dopravních agend Okresního úřadu (bývalý sklad Civilní obrany na ulici Dr. Drože). Od července spadá zpracování evidence řidičů a motorových vozidel pod okresní úřad. Budou zde pracovat i zkušební komisaři a budou se tu řešit i přestupky. Pro řidiče to bude poměrně velké zlepšení služeb, vždyť na dopravním inspektorátu musely mnohdy vyčkat několikahodinové fronty. Na novém pracovišti budou úřední dny pondělí až čtvrtek. Zpočátku bude trochu problém s parkováním, protože před budovou je jen malé parkoviště, ale návštěvníci si mohou svoje vozidla nechat na parkovišti okresního úřadu, odkud je to k budově referátu asi sto metrů proti proudu řeky Sázavy. -zj-

SKLÁDKY. Obecní úřad v Poděšíně upozorňuje občany, že od 1. července 2001 platí absolutní zákaz vyvážení jakéhokoliv odpadu na bývalé skládky v Poděšíně. První skládka - bývalé pískoviště za Šlechtickými je již zahrnuta a vysazena lesními stromky. Druhá skládka - vývoz za Flesarovy č.7, je již též zavezena, zahrnuta a čeká na rekultivaci. V současné době není v katastru obce žádná skládka a zatím se neuvažuje o otevření nové skládky. Proto veškerý odpad je nutno recyklovat, například sklo, plasty, papír, železo, popel, domovní odpad a dát ho kam patří - popelnice, kontejnery sběrné suroviny atd. Doufám, že celou situaci pochopíte a již nebudou v našem katastru vznikat takzvané černé skládky. -zj-

OBECNÍ ZASTUPITELSTVO SCHVALUJE:

1. Smlouvu mezi obcí a okresním úřadem – referát školství o financování školních jídeln.
2. Koupit 1000 lesních stromků a vysázet do bývalého pískoviště, zbytek okolo obecních studní, zajistí Myslivecké sdružení.
3. Darovat starý obecní počítač do Mateřské školy v Poděšíně.
4. Koupit SDH 4. ks nových hadic typu „C“
5. Vyrobit altánek pro děti na školní zahradu k 25. výročí znovu-otevření Mateřské školy.
6. Nechat vyrobit v MŠ Poděšín novou skříňku na výtvarný materiál.
7. Žádost MŠ Poděšín na výrobu části kuchyňské linky.

MATEŘSKÁ ŠKOLA.

Foto: První řada zleva: Jágrová Jana, Wasserbauerová Pavlína, Enderle Jan, Řeháčková Ivana, Sekničková Iveta, Holcmanová Anna, Jarošová Anna, Sobotková Denisa. **Prostřední řada zleva:** Wasserbauer Jaroslav, Enderle Vojtěch, Musilová Hana, Myslivec Michal, Vlčková Adéla, Jaroš Petr, Vázlerová Nikola, Slámová Růžena, Slámová Miroslava. **Stojící zleva:** Urbánková Kateřina, Kubíčková Tereza, Dočekal Tomáš, Vlček Miroslav, Enderle Jiří, Pazourová Marie, Enderle Petr, Sobotka Aleš, Vavěrková Ivana.

Mateřská Škola 2001.

MATEŘSKÁ ŠKOLA 25 LET.

Motto: V dětech je národ věčný.

Letošní rok je pro zaměstnance Mateřské školy v Poděšíně zvlášť významný. Před 25 lety-přesně 6. září 1976 se totiž otevřely poprvé po rozsáhlé rekonstrukci dveře této pěkné školky. Takové výročí, to už je důvod k oslavě.

8. Obecnímu úřadu v Nížkově finanční příspěvek 25.000,-Kč na zubafské křeslo. Podmínka: nutno sepsat smlouvu o majetkovém podílu.

9. Opravu části hlavního vodovodního řádu. Jedná se cca o 700 metrů.

10. Cenu vody zvýšit na 12,-Kč za 1m3, od 1.7.2001.

11. Panu Karlu Mirošníkovi č.24, prodat 90 ks dlaždic.

12. Zdeňku Šustrovi, r.č. 750919/4781 prodej obecního pozemku p.č. 163/15 o výměře 782 m2, za 25,-Kč/ m².

13. Smlouvu mezi obcí Poděšín a Stúdiem P, Žďár n.S. na zhotovení generelu územního systému ekologické stability v k.ú. Poděšín, za 24 050,-Kč

14. Dohodu mezi obcí Poděšín a okresním úřadem ve Žďáře n.S., o zaplacení 50%, to je 12 000,-Kč generelu územního systému ekologické stability v k.ú. Poděšín okresním úřadem. -zj-

DEFINITIVNĚ VYŠOČINA. Po schválení senátem a podepsání prezidentem republiky nabyt od čtvrtka 31. května platnosti zákon, podle kterého se mění název Jihlavského kraje. Oficiální název je „Vysočina“, ve spojení se slovem „kraj“ lze v textu psát jen malé písmeno „k“. Krajský úřad používá v korespondenci už od 31. května nové razítko a nový název na všech písemnostech. Na změnu reagovaly i internetové stránky kraje. Během června by Správa a údržby silnic ve všech okresech kraje měly zajistit označení i na všech přístupových komunikacích do kraje. -zj-

STAV FINANČÍ K 30. 6. 2001:

- pokladna: 18 021,80 Kč

- bankovní účet: 621 488,17 Kč

- term. vklad: 1 077 201,73 Kč

Celkem: 1 716 711,70 Kč -jd-

VEŘEJNÁ OBEČNÍ SCHŮZE: Obecní zastupitelstvo zve své spoluobčany na veřejnou schůzi, která se bude konat v pátek dne 7.9.2001 ve 20.00 hod. v Kulturním domě. Každý zde může prezentovat své připomínky k činnosti OZ a k problémům na obci. Program bude zaměřen zejména na budoucí plánované akce v naší obci.

Mateřská škola však už byla poprvé otevřena 1. července 1942 na místo zrušené jedné školní třídy a vydržela otevřena až do září 1965, kdy byla uzavřena pro malý počet žáků. Když byla 30.června 1975 uzavřena škola, také pro malý počet žáků, dostali rodiče dětí nápad založit v opuštěné budově Mateřskou školu. Do ledna bylo vyřízeno povolení a od ledna začala rozsáhlá rekonstrukce, která se za spolupráce MNV a rodičů dětí stihla do září dokončit.

Otevření Mateřské školy proběhlo slavnostně za přítomnosti zástupců ONV – školní inspektorky Rousové, inspektora Mittermaiera, předsedy JZD p. Cupla a předsedy MNV p. Chvátala. Zapsáno bylo 26 dětí a to 15 ze Sirákova a 11 z Poděšína. Ředitelkou MŠ byla jmenována paní Jaroslava Polanská ze Žďáru nad Sázavou, která zde tuto funkci vykonávala 21 let – do roku 1997, kdy odešla do důchodu. Učitelkou se stala Jitka Doležalová, také ze Žďáru n.S., která zde byla jeden rok a vystřídal ji Marie Jarošová z Poděšína, která zde s přestávkami na MD učila do roku 1997, kdy začala vykonávat funkci ředitelky. V roce 2000 ji po dobu nemoci zastupovala jeden školní rok paní Ivan Vavěrková a na místo učitelky nastoupila slečna Kateřina Urbánková. O vytápění a čistotu školky se do roku 1981 starala školnice Anna Slámová, po ní nastoupila Marie Rosecká obě z Poděšína. Místo kuchařky zastávala paní Alena Homolová také z Poděšína, která vařila do roku 1990, kdy spolu s paní Roseckou nastoupily do JZD. Na místo školnice nastoupila paní Anna Jágrová a kuchařka paní Marie Flesarová, obě z Poděšína. V roce 1991 nastoupila na místo kuchařky paní Eva Jaitnerová, také z Poděšína. K dnešnímu dni je následující stav: ředitelka Marie Jarošová č.79, učitelka Kateřina Urbánková ze Žďáru n.S., kuchařka Eva Jaitnerová č.54, a školnice Anna Jágrová č.64.

Naše školka, i když ve staré budově, je poměrně moderní, protože kromě prostorné třídy má i samostatnou tělocvičnu a ložnici, čímž se může pochlubit málokterá školka v okrese. Také pěkná prostorná zahrada je hodně využívána k hrám i výchovné činnosti. Každodenní výchovná

činnost je doplňována různými akcemi: návštěvy divadla, plavecký výcvik, logopedická péče pod vedením dr. Dvořáka, sportovní hry a soutěže, besídky, stanování, výlety apod. velká péče je věnována dětem s odkladem školní docházky. Ve školce pracují zájmové kroužky: logopedický – náprava řeči a pracovní výchovy. K 25. výročí založení školky dostaly děti novou skluzavku, díky sponzorskému daru občanů a zahradní domek, dar obce. Doufejme, že se dětem bude o to víc v mateřské škole líbit. Počty žáků za uplynulých 25. let. 1976 – 26 dětí, 1977 – 26, 1978 – 26, 1979 – 30, 1980 – 30, 1981 – 26, 1982 – 28, 1983 – 26, 1984 – 29, 1985 – 26, 1986 – 25, 1987 – 28, 1988 – 22, 1989 – 23, 1990 – 20, 1991 – 21, 1992 – 23, 1993 – 21, 1994 – 21, 1995 – 18, 1996 – 14, 1997 – 11, 1998 – 13, 1999 – 15, 2000 – 23, 2001 – 21 dětí. -mj-

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ. Ve čtvrtek 6.9.2001 proběhne ve školce Den otevřených dveří, na který srdečně zveme nejen maminky dětí, ale i tatínky, babičky a ostatní zájemce, kteří by se rádi přišli podívat. Program bude následující: 7,00 – 8,00 hod. sraz dětí a ostatních účastníků v MŠ. (v této hodině proběhne prohlídka školy, školních kronik, prací dětí, atd. 8,00 hod. Slavnostní uvítání přítomných, slavnostní předání skluzavky a altánu k trvalému užívání, vystoupení dětí. 9,00 hod. svačina (ukázky pomazánek, ochutnávka). 9,30 hod. malování dětí na vydlážděný prostor před školkou a hry. 11,30 hod. -

12,00 hod. oběd. Záměstci o prohlídku školky, kteří nemůžou z různých důvodů v ranních hodinách přijít, mají možnost se dostavit v kteroukoliv jinou hodinu až do 16,00 hodin. -mj-

SALMONELÓZA. Ve čtvrtek 14. června začal ve školce řádit bacil salmonelózy. Mnoho dětí bylo tímto bacilem zasaženo a průběh onemocnění probíhal u každého dítěte jiným způsobem. Nejčastěji asi dopadl Tomáš Dočekal, který si pobyl 18 dní v nemocnici. V nemocnici si též pobyla Nikola Vázlerová. Jelikož nákazu dostala i ředitelka a kuchařka, byla školka na 14 dní uzavřena. Provoz byl opět zahájen 2. července, ale jen krátce, protože 14. července nastaly prázdniny. Z čeho salmonelóza vznikla, se ptal starosta pracovníků Okresní hygienické stanice, kteří se domnívají, že se jedná o úterní oběd. V tento den byl k obědu bramborák a v něm nakažené vejíčko. Vejce pro školku jsou kupována v obchodě v Polné. Podle dopisu okresního hygienika MUDr. Říhy ze dne 9.7., provedla Okresní hygienická stanice ve Žďáře nad Sázavou 15 stěrů čistoty ve školní kuchyni. Provedenými stěry nebyla zjištěna přítomnost salmonelózy a ani jiných závažných mikrobů, které by signalizovali nedodržení zásad osobní a provozní hygieny. Na závěr doufám, že děti ani rodiče nezanevříou na naši mateřskou školu a budou ji i nadále navštěvovat v hojném počtu. -mj-

KULTURA.

SBĚRATELSTVÍ. Málokdo ví, že v naší obci jsou dva sběratelé, kteří se řadí do popředí nejen českých, ale i světových sběratelských žebříčků. První sběratelkou je Anežka Šmirausová, která po úspěšné výstavě kartičkových kalendářů v Poděbradech též ještě sbírá nálepky od ovoce. V časopise Sběratel číslo 2/2001 je uveden aktuální žebříček sběratelů tohoto oboru. Anežka Šmirausová je v něm uvedena za Renatou Královou 2.900 kusů, Martinem Pluhařem 2.475 kusů oba Praha na třetím místě s počtem 2.080 nasbíraných exemplářů. Ve světovém žebříčku je na desátém místě, když nejlepší sběratel je John S. Vlassopoulos, Velká Británie 7.000 kusů, druhý Peter Niessen, Španělsko 5.700 kusů, a třetí Dirik von Oettingen, Německo 5.000 kusů.

Druhým úspěšným sběratelem je Adolf Šmiraus, který se věnuje sbírání hlavně sýrových etiket. Náš sběratel je v celosvětovém žebříčku na pětém místě s nasbíraným počtem 49.965 kusů. Celosvětovému žebříčku vévodí Heinz Boltshauser, Švýcarsko 157.200 kusů. Druhý je Ladislav Likler, ČR 156.869 kusů, třetí Noya Montserrat, Španělsko 145.505 kusů. Lepší umístění má v některých nasbíraných zemích. Například v Maďarských etiketách je na prvním místě 1.500 kusů. ČR 5. místo 8.700. Dále: Kuba 2. místo, Indie 3, Venezuela 4, Ekvádor 5, Nový Zéland 6, Alžírsko 6, Čile 7, Filipíny 9, Japonsko 10, Velká Británie 10, Keňa 10, USA 10, Island 11. -zj-

ČÁPI. Dne 6. června jsem pomáhal družstvu v Sirákově při senážování trávy. Většinou obyvatel je známo, že při podobných pracích se slétávají na sklizená pole čápi. Ale co se dělo na sirákovském „Pekle“, to jsem ještě neviděl, protože neustále, když jsem měl jen trochu času, jsem je počítal. Maximální počet, který jsem napočítal, bylo na poli 16 čápů. To se pravděpodobně museli slétnout ze širokého okolí, protože u nás v Poděšíně ani v Sirákově žádný čáp nehnízdí. Nejblíže je jeden pár v Nížkově a jeden v Újezdě. -zj-

ŽELEZNIČNÍ ZASTÁVKA. V sobotu 23.6.2001 dopoledne proběhlo za hojné účasti diváků znovuootevření staré železniční zastávky Nížkov – Nové Dvory. Zastávku otevřel přestřižením pásky za hudby kapely z Nového Veselí starosta obce Nížkov Jan Mokřý. Původně stará trať byla otevřena a dána do provozu v roce 1898 a provoz na ni byl ukončen v roce 1953 otevřením nové dvojokolejné trati. Při této příležitosti byla slavnostně otevřena cyklotrasa číslo 19 Posázaví, která pod starou tratí u Červeného Mlýna vede. -zj-

PARNÍ LOKOMOTIVA. V neděli 8.7.2001 uspořádal provozovatel staré sázavské železniční tratě historickou jízdu vlakem, taženým parní lokomotivou. Po startu na starém sázavském nádraží se vlak přemístil podél řeky Sázavy do staré nízkovské zastávky. Cestou byl přepaden ozbrojenými bandity na koních. Jeden kontroloval okolí vlaku a druhý obíral cestující o jejich cennosti. Po tomto incidentu vlak přijel šťastně do Přibyslavi. Po přestávce se vydal na zpáteční cestu. Ani zde nebyl klidný průběh, neboť byl vlak opět přepaden, tentokrát několika desítkami divokých indiánů. Nejprve opět vyrabovali vlak a potom uvázali strojvedoucího k mučednickému kůlu a jali se ho mučit. Nakonec mu život zachránili dorazivší kovbojové na koních a vlak mohl pokračovat na své cestě až do své mateřské stanice v Sázavě. Byl to zajímavý kulturní zážitek nejen pro děti. I mnoho dospělých jelo poprvé parním vlakem, poznali, co je očouzený obličej od sazů a sykot páry. -jd-

Na zastávce v Přibyslavi.

SLADE V JIHLAVĚ. Rockoví fanoušci měli opět velký svátek. V sobotu 16. 6.2001 se na Horáckém zimním stadionu v Jihlavě konal koncert světoznámé rockové skupiny SLADE. I když nebyl stadion zdaleka zaplněn, sešlo se zde více než 3000 titelů této hudby. I naše obec zde měla své zastoupení. Skupina vznikla v 70. letech. Nyní již nehraje ve své původní sestavě, zůstali pouze bubeník a kytarista. Druhý kytarista a zpěvák jsou noví, i když již více než deset let. Věku hudebníků odpovídal i věk publika, tedy okolo 30 a 40 let. Zahráli všechny známé hity a všichni jsme si zavzpomínali na stará dobrá léta. -jd-

SLADE na koncertě.

CYKLOTRASA Č.19, POSÁZAVÍ. Jak jsme již psali, cyklotrasa Posázaví byla slavnostně otevřena 23.6., tato trasa vede z Lísku přes Nové Město, Žďár nad Sázavou, Hamry, Sázavu, Rosičku, Nízkov, přes Bukovou kolem nádraží do Nových Dvůrů, dále Pořežín, Ronov, Přibyslav, Havlíčkův Brod, Světlá n.S., Ledeč n.S., Zruč n.S., Sázavu, Čerčany, Týnec n.S., a končí v Davli na soutoku Sázavy a Vltavy. Celková délka této trasy je 243,1 km. Podle mého názoru má naše okolí dosti památek, které si mohou turisté prohlédnout. Například: Evangelický kostel, hřbitov a starý most v Sázavě, nově postavenou rozhlednu na Rosickém kopci, katolický kostel a kostnici v Nízkově, krásné údolíčko u Červeného Mlýna, kde se nachází stará a nová vlaková zastávka a stará trať, dále zbořeniště hradu v Ronově, a mnoho dalších zajímavostí. Všem, kdo rádi jezdí na kole, bych doporučil třeba i po částech tuto cyklotrasu navštívit.

ACH TA NEZAMĚŠTNANOST. Svého času Poděšín negativně vévodil v oblasti Žďáru n.S. v počtu nezaměstnaných. Potom se situace zlepšila a naše obec klesla pod celostátní průměr. V 28. čísle týdeníku Vysočina se můžeme dočíst, že vyřazení mládeže ze škol a učilišť se negativně promítlo a naše obec zase ve Žďárské oblasti má nejvyšší počet nezaměstnaných a to 10,3%. Horší procento má jen několik obcí v oblasti Bystřicka a Novoměstka

Vysílač na Blažkově.

SDH. Co jste hasiči, co jste dělali, když nízkovští bratři stodvacáté výročí slavili. Takto lze asi nazvat oslavy, 120 let založení sboru dobrovolných hasičů Nízkov, které proběhly v neděli 22.7.2001. Ač

naši hasiči byli pozváni nejen na slavnostní schůzi, ale i na různé ukázky jiných sborů, vyložili si to po svém a nikam nejeli, ač to měli ze všech nejlíže. Tato skutečnost mě zaráží o to víc, když si vzpomenu, že příští rok má proběhnout oslava stého výročí založení sboru v Poděšíně. Oslava proběhla na výbornou i bez nás. Vše začalo již o půl deváté v kostele, kdy proběhla mše za zemřelé hasiče. V deset hodin proběhla v Sokolovně slavnostní schůze a v poledne byla zahájena výstava fotografií a dokumentů nízkovského sboru a pan Vladimír Kubát z Přibyslavi zde vystavoval hasičské mince, vyznamenání a další historický materiál a jak podotkl, nejcenější pamětní medaili z našeho okolí má právě medaili z Poděšína z roku 1914 (viz Zpravodaj 3/1999). Dále mě zde zaujalo tablo, kde byli všichni hasiči vyfoceni v uniformě. Budou mít pěknou vzpomínku na toto výročí. Dále byly před hasičskou zbrojnicí předvedeny ukázky hašení ohně starou a novou technikou a záchrana osob z havarovaného osobního auta. Po skončení ukázek přednesli své projevy jednatel sboru pan Josef Laštovička a starosta obce Jan Mokřý. Potom se vše vydalo ke koupališti, kde k poslechu a tanci hrála Venkovská kapela

ROZHLEDNA ROSIČKA. Počátkem června zahájila firma Erixon, Český mobil stavbu vysílače a rozhledny na Rosickém kopci. Samotný Rosický kopec je vysoký 645 metrů. Výška rozhledny je 24 metrů, celková výška vysílače je 44 metrů. Přes Rosický kopec vede cyklotrasa Posázaví. V neděli 12. srpna byla rozhledna na Rosickém kopci slavnostně otevřena přestřižením pásky. Při otvírání měli proslov starostové ze Sázavy, Nízkova a Rosičky. Celkem se otvírání zúčastnilo podle odhadu starosty Nízkova pana Jana Mokřého asi 1500 občanů. A tak nám po vysílači firmy Oskar, který je na Blažkově a byl postaven vloni na podzim, svítí v noci již druhé červené světélko, které je z Poděšína vidět.

Rozhledna na Rosickém kopci.

ROZHOVOR.

V poslední době hýbe naší veřejností problém odškodnění totálně nasazených obyvatel za 2. světové války. Proto jsem se snažil v našem okolí vypátrat občany, kteří byli totálně nasazeni. Vůbec mi nešlo o odškodnění těchto občanů, to je věc státních úředníků, aby slíbené peníze včas obětem, kteří si je jistě zaslouží, vyplátili. Mně jde spíš o to, přiblížit dnešní mládeži, ale i střední generaci obyvatel podmínky, ve kterých museli totálně nasazení být, pracovat a trpět. Podařilo se mi zatím zjistit dva občany a udělat s nimi krátký rozhovor pro náš zpravodaj. Tím prvním je pan Jan Sláma, Poděšín č.29, a druhým je ing. Josef Jaroš, Praha narozen Poděšín č.1. Oba narozeni v roce 1924. Rozhovory vedl Jaroš Zdeněk.

JAN SLÁMA, PODEŠÍN Č.29.

1. Kdy a jak jste se dozvěděl že máte být totálně nasazen.

- O tom že budu totálně nasazen, jsem se dozvěděl 14. března 1944, povolávacím rozkazem pracovního úřadu v Jihlavě. (tehdy byla Jihlava okresním městem)*

2. Kdy jste byl nasazen.

- Totálně nasazen jsem byl již od 15. března 1944, to je den po tom, co jsem se to dozvěděl. Z Poděšína jsme do Polné jeli koňským povozem, z Polné do Jihlavy vlakem. V Jihlavě nás na nádraží dali do hromady a jeli jsme dále vlakem do Vídně. Ve Vídni nás většina zůstala, ale někteří ještě pokračovali na jiné působiště.

3. Kde jste byl a u jaké firmy.

- ze začátku jsem byl ve Vídni u firmy Zahratverk Hadmajer Vinling, kde jsem převážel materiál. Tam jsem skončil v listopadu 1944 a byl převelen do Znojma, kde jsem byl dva měsíce a pracovali jsme tam v pivovarském sklepě, který byl vytesán do skály. Pak jsem byl v Křtinách u Brna v jeskyních, kde jsem byl nejprve baráčníkem a v únoru jsem byl převelen na kopání zákopů.

4. Co jste vyráběli.

- Naše firma ve Vídni vyráběla ozubená kolečka do leteckých pump.

5. Kolik hodin jste museli denně pracovat.

V pracovním týdnu jsme pracovali 10 hodin, a v sobotu do poledne. V neděli jsme měli volno.

6. Jaké bylo ubytování.

- bydleli jsme v dřevěných lágrech, ale dalo se to vydržet. S námi zde byli také Rusové, (Italové), Chorvati a Poláci

7. Jaká byla strava.

- Strava v lágru byla docela dobrá, protože nám vařily nejvíce Češky a Chorvatky, ale bylo jí málo a proto jsem každý týden dostával balík z domova a když nepřišel, byl hlad. V továrně to bylo horší, stravy bylo nejen málo, ale i horší kvalita.

8. A co Němci, jaký k vám měli přístup. Jak vojáci tak civilisté.

- Pokud se dělalo a výroba šla, tak se k nám chovali normálně. S vojskem jsem do styku téměř nepřišel. Vídeňské obyvatelstvo s námi vycházelo dobře. Ve Vídni jsem měl známé Kubastovy. Paní byla Češka z Poděšína – Musilová Anna z čísla 38. Její manžel byl plukovník, v té době byl nemocen. Několikrát mě navštívili v továrně a když bylo potřeba, tak mně pomohli. Nejvíce jsem ji rozzlobil, když jsem přetáhl o týden

dovolenou. Při návratu mně paní Kubastová, která mně dovolenou zařídila, řekla, že mě přetrhne, ale její zásluhou vše dobře dopadlo. Dovolenou jsem dostal jako jediný z lágru. Když jsem byl ve Křtinách, měl jsem na Štědrý den službu s vedoucím tábora. V poledne jsem za ním šel, že bych chtěl jet domů a on mě uvolnil. Šel jsem na nádraží, kde již čekalo hodně lidí. Vlak však nejel, tak jsme se s několika muži vydali pěšky do Brna, kam jsme přišli již za šera. Sedl jsem si do vlaku na Žďár, kam jsme přijeli o půlnoci. Ze Žďáru jsem se vydal pěšky domů, aniž jsem měl strach.

9. Také byla Vídeň bombardována a kým? A co vaše působení?

- Ano, ve Vídni jsme byli bombardováni a náš kryt u fabriky byl zatopený vodou, a tak jsme se měli schovávat v sousedním pivovarském sklepě. Ale když došlo k náletu, tak jsme z fabriky utíkali přes hřbitov do Vídeňského lesa a tam jsme se schovali. A jak jsme později zjistili, tak jsme dělali dobře, protože při jednom náletu byl zasažen nejen pivovarský sklep, ale i celé okolí. Když jsme se vrátili, bylo všude dosti mrtvých a raněných nejen nasazených, ale hlavně domorodých obyvatel. Ve sklepě, kde jsme měli být schováni, byla zasažena česká děvčata a převezena do nemocnice. Je zajímavé, že ve Vídni jsem měl tetu, kterou jsem navštěvoval. Jednou v neděli jsme byli na hřbitově podívat se na hrob dědy a při zpáteční cestě tramvaj byl vyhlášen letecký poplach. Tramvaj zastavila a lidi museli vystoupit a tak jsme s tetou pokračovali pěšky a když jsme slyšeli letadlo, jak hřmí nad námi, tak jsem navrhl tetě, že se schováme do průjezdu a za malý moment bylo slyšet detonaci. Po náletu jsme vyrazili dál a zjistili jsme že asi 80 metrů od našeho úkrytu byl zásah. Takže jsem si uvědomil, že kdybychom se neschovali a pokračovali dál tak jsme dostali přímý zásah. A na co též nemohu zapomenout je, jak jsem jezdil s jednou paní tříkolovým autem pro součástky po Vídni a najednou byl vyhlášen nálet. Jak začaly letadla nalétávat, tak nám lidé začali lézt na auto a chtěli odvézt pryč. Najednou jsme spatřili ženu středních let se třemi malými dětmi, tak jsme ji naložili na auto a odvezli do bezpečí.

10. Kdo vás osvobodil, byl jste ještě přítomen.

- Osvobození jsem se dočkal až doma, protože jsem z lágru utekl.

11. Jaký byl návrat domů

- Návrat domů nebyl slavný, protože jsem utekl kolem 15. března 1944. Místo abych šel kopat zákopy, tak jsem v Brně sedl do vlaku a jel jsem domů.

12. Nevzpomenete si, kdo byl ještě z Poděšína totálně nasazen.

- Co já si vzpomínám, tak ve Vídni byla Šimková Marie č.12, Flesar Alois č.10, Stehlík František č.3 a Šmiraus Adolf č.50. Dočekalová Věra č.9 byla v Ulmu. Po válce jsme dělali srazy, první byl po deseti letech a pak vždy v rozmezí 5 – 10 let. Srazy byly různé podle toho, kdo je svolával. Nejčastěji byly v Brně, Žďáře n.S, ale i v Olomouci atd. srazy jsme si svolávali samy.

13. Prý jste byl v televizi, při jaké příležitosti.

- Když jsem byl ve Žďáře n.S. na schůzi totálně nasazených, a tuto schůzi přenášela česká televize a mě tak záby nohy, že jsem se šel projít ven a trochu se rozhýbat, v tom vyšli reportéři ven a udělali se mnou rozhovor, který vysílala česká televize. Na této schůzi nás bylo mnoho, ale sešel jsem se tam jen se dvěma známými totálně nasazenými děvčaty.

-zj-

HISTORIE.

NEJSTARŠÍ OBYVATELÉ PODĚŠÍNA.

Soupis majitelů domů 1848.

Tentokrát se seznámíme s obyvateli Poděšína z roku 1848. Tentokrát bohužel není seznam úplný a některá čísla popisná jsou vynechána. Podkladem pro tento soupis byl seznam povinné roboty a chybějící domy v tomto seznamu chyběly. Získáváme tak přehled, kolik domů bylo v naší obci i o tom, jací majitelé zde bydleli před námi před 153 lety.

-jd-

Č.p.	Jméno majitele	Říká se tam po doškách r.1930	Současný majitel nebo obyvatel	Č.p.	Jméno majitele	Říká se tam po doškách r.1930	Současný majitel nebo obyvatel
1.		U Klímů	Jaroš Zdeněk	25.		Ši. pod školou	Šimek Jiří
2.	Pibel Josef	U Pibelů	Jágr Josef	26.			Šorfová Františka
3.	Pleva František		Doležal Antonín	27.			Šmiraus Adolf
4.	Doležal Jan	U Novotnů	Doležal Antonín	28.		U Bučků	Pěchotová Marie
5.	Rosecký Martin	U Gregarů	Šlechtický Josef	29.	Stejskal Josef	U Kristů	Sláma Miroslav
6.	Dobrovolný Jan		Palasová Marta	30.	Dobrovolný František	U Sobotku	Dobrovolný Frant.
7.	Flesar Jan	U Pospíchalů	Flesar Josef	31.			Ševeček Svatoslav
8.	Jaroš Jakub		Žák Libor	32.	Dobrovolný Jan	U Zelenu	Chvátal Alois
9.	Šimek Jan	U Šimků	Dočekal Jaroslav	33.		U Kantorů	Landa František
10.	Musil Martin		Flesar Bohumil	34.	Jaroš František	U Musilů	Homola Jan
11.	Rosecký Václav	U hor.Chvátalů	Navrátil Vladimír	35.	Matoušek Matěj		Flesar Bohumil
12.		U Hošků	Doležal Josef	36.			Stehlík Bohumil
13.		U Krejčů	Válová Františka	37.	Dobrovolný Václav	U Sobotků	Dobrovolný Frant.
14.	Doležal Vojtěch	U Doležalů	Nejedlý Alois	38.	Chvátal Ondřej	U Tomšů	Landa Roman
15.	Košák Jan	U Frypourů	Doležalová Marie	39.	Chvátal Václav	U Koubků	Chvátal Jaroslav
16.			Mašek František	40.	Kolář Jan	Samotín	Vaverová Marie
17.	Blažek Václav		Flesar Pavel	41.	Kolář Josef	Samotín	Svoboda Rudolf
18.			Matoušková Růžena	42.		U Fabinů	prodejna Jednota
19.	Rosecký Jan	U Ficpourů	Rosecký František	43.		„Krejčí“	kaple
20.	Dobrovolný Ond.	U Dušků	Homola Josef	44.			Koumarová Bož.
21.		U Vítků	Sobotka Zdeněk	45.		Obecní škola	OÚ, MŠ
22.			Chalupník Jan	46.	Rosecký František	U Marků	Hanus Josef
23.			Šimek Zdeněk	47.	Rosecký Jan	U dol. Chvátalů	Sláma Pavel
24.			Mírošník Karel	48.	Dobrovolný Václav		Štohanzl Petr

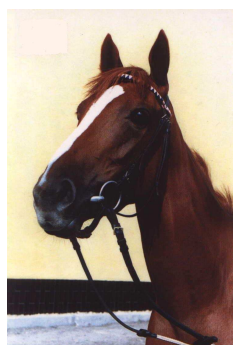
POČET OBYVATEL.

Pro přehled uvádíme počet obyvatel v oblasti České republiky v jednotlivých letech:

rok	počet	rok	počet	rok	počet
-----	-------	-----	-------	-----	-------

400-500	350.000	1650	2.000.000	1930	10.750.000
1000	1.100.000	1787	4.355.000	1950	8.900.000
1200	1.100.000	1860	7.256.000	1980	10.291.927
1400	2.300.000	1900	9.400.000	1991	10.302.215
1600	3.000.000	1910	10.150.000	1.3.2001	10 292 933

KOŇSKÉ PŘÍBĚHY. -Tentokrát opět z období konce 2. světové války.

Rumunek.

U sousedů si přivedli menšího hnědáčka a říkali mu Rumunek, protože v Rumunské armádě měli koně podobného vzrůstu. Koník byl nenáročný a velice dobře tahal ve voze i na poli. Jezdili s ním v páru se svým koněm, také hnědáčkem, který byl o něco větší. Když bylo založeno JZD, byli koně převedeni na Samotu.

Unavené koně.

Mnoho selských koní z jižní Moravy, které vojáci potřebovali na rychlý postup, tento výkon nevydrželo a museli být léčeni. Měli oteklé nohy a když ulehli, nemohli vstát. U Slámů v naší vesnici se to přihodilo hnědému valáškovvi. Po léčení a odpočinku, podařilo se jim ho postavit na nohy, i když byl velice nemocný. Nutně ho potřebovali do páru s kobyolkou, kterou vyměnili za nějakou láhev alkoholu. Ztratil se jim totiž v noci ze stáje jejich pěkný pár ryzáků. I když spali v letní světnici na dvoře, neuslyšeli žádný hluk. Zloději museli koním navléci na kopyta nějakou tlumící látku, aby je při převádění nebylo slyšet. Vzpomněli si, že den před tím, když jeli s koňmi pro krmení, si je velice prohlíželi Rumunští vojáci, kterým se velice líbili. Po koních, jako by se zem slehla.

-bd-

OBECNÍ KRONIKA

Rok 1939

Dějepisné události, které začaly v roce 1938, dále pokračovaly. Druhá republika Česko – Slovenská neměla dlouhého trvání. Byla ovšem snaha, aby život se přizpůsobil novým poměrům a jisto bylo, že jsme zchudli a že se nyní musí hodně a hodně šetřit. Byla uskutečněna „Národní pomoc“, která pečovala o uprchlíky ze Sudet neb Slovenska a Podkarpatské Rusi. V Poděšíně jich nebylo, ale v Nížkově v Sokolovně jich bylo asi 50 Němců. Dne 13.března obec odvezla do Polné na nádraží 2 řůy starého železa, něco papíru a hadrů, což vše bylo věnováno „Národní pomoci“. Celkem toho bylo 20q. ve sbírce dne 12.listopadu bylo darováno 475 kg brambor á 130 korun. Dárců bylo 27. Bylo to ve prospěch chudých na zimu.

15.březen.

Obsazení Čech a Moravy. Přišla středa 15.března. ranní zprávy v rozhlasu zvěstovaly, že Německá říše se rozhodla obsadit zbytek Čech a Moravy svým vojskem a přičlenit do svého svazku. Slovensko bylo osamostatněno den před tím a Podkarpatskou Rus (Ukrajinu) si později vzali Maďaři. Tak nastal úplný konec republiky Československé. V obci byl nevýslovný smutek, neboť se nevědělo, jak bude dál, ale jinak byl klid a žádné nepokoje. Odpoledne přijelo na saních na obecní úřad 5 četníků, kteří prchali z Německého Šicendorfu Byly jim poskytnuty nové saně, na kterých byli odvezeni do Příbyslavě na dráhu.

Dne 16.března oznamoval rozhlas, že byl utvořen Protektorát Čechy a Morava s autonomní pravomocí. Každý musel pokračovat ve svém povolání, neboť jinak by se to jevílo jak sabotážní skutek a ten přísně potrestán.

Do obce přijeli první 3 němečtí vojáci na motocyklu s přívěsným vozíkem až za týden po obsazení dne 22.března. přijeli na obecní úřad. Jeden z nich uměl dobře česky a ptal se, zda je v obci klid. Potom přijeli ještě několikrát do obce autem neb na motocyklu. Též někdy jen přejeli přes obec do Polné. Svou posádku měli v Příbyslavi, kde jich byl celý prapor ženijního vojska.

Brzo byla branná moc bývalé republiky Československé rozpuštěna a proto přišli aktivní vojáci domů. Předvojenská a branná výchova byla zakázána.

Nakupovací horečka.

Kolem 20.března nastalo horečné nakupování látek a bot. Ovšem nebyl každý šťasten, že měl hned u sebe peníze a proto záviděl bohatým, že ti se mohou hodně zásobit. Lidé závistivě se pozorovali, kolik ten nese bot, kolik balíků si veze, co asi koupil atd. Již nikdo nehodlal peníze ukládati, ale naopak rád by si vybral. Úřady ihned nařídily, že peněžní ústavy nesmějí víc vyplatit než 500,-Kč týdně, kdežto vklady po 15.březnu že jsou úplně volné. Tato druhá nakupovací horečka trvala do léta a pak se poměry jaksi uklidnily. Byl již značně pocířován nedostatek textilií.

Obchodníci říkali „Ještě jeden den takový frmol a pak nebude nic.“

Válka.

Dne 1.září vznikla válka mezi Německem a Polskem a pak s Anglií a Francií. Občané velmi dobře se ještě pamatovali na válku „Světovou“ 1914 – 18 a tak se hleděli zásobit vším možným. Nastala třetí nakupovací horečka. První byla v mobilizaci 1938. Lidé hleděli nakupovat vše, co se dalo proměnit za peníze. Nikdy nebyly tak dobré prodeje jízdních kol, hospodářských strojů, látek, bot, nití, olejů, mýdla, petroleje, potravin všeho druhu a jiných růzností jako tohoto roku, zejména od vypuknutí války. Před obchody s textiliemi a botami byly přímo fronty. Aby přece něco v obchodech zůstalo, bylo přísně nařízeno, že obchodník s textilním zbožím smí prodati jen 60% z denního výtěžku jako v roce 1937. To znamenalo – někdo měl v roce 1937 denně příjem za zboží 600,-Kč, tak mohl prodati nyní jen za 400,-Kč. Je přirozeno, že to mohlo tak stačit pro jednoho kupce a proto obchodníci prodávali jen za menší obnosy a protože denní kvota byla záhy vyčerpána, tak dávali lístky s datem a udaným obnosem, kdy smí kupec zase přijít. Tento způsob byl praktikován v říjnu, listopadu a v prosinci až do vydání lístků na oděv.

Lístky.

Řízení zásobování. Dnem 2.října byly zavedeny lístky na potraviny vždy na 4 týdny. Bylo 18 druhů a proti válce 1914 – 18 bylo jisté zdokonalení. Na každém muselo být razítko obecního úřadu a každý majitel si vyplnil inkoustem jméno, bydliště a číslo domu. Agenda obecního úřadu byla neobyčejně zatížena četnými vyhláškami a nařízeními i lístkovým zásobováním, proto řídící učitel Bedřich Borský denně vypomáhal s vlastním psacím strojem. Při vydávání nových a odebírání starých lístků ještě se zúčastnili členové obecní rady neb zastupitelstva.

- ♦ Zpravodaj 3/2001 ♦ vydává obec Poděšín ♦ texty připravili: Z. Jaroš, J. Dočekal, B. Dočekal, M. Jarošová, M. Dobrovolná
- ♦ fotografie: Z. Jaroš, J. Dočekal, M. Dobrovolná ♦ grafická úprava: J. Dočekal ♦ recenze: M. Dobrovolná ♦ tisk a distribuce: Z. Jaroš
- ♦ náklad: 120 výtisků ♦ pro občany dodáván zdarma
- ♦ Internet: <http://muiweb.cz/www/podesin> ♦ E-mail: podesin@iol.cz

